

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrt s Din 2.- do 100 vrst s Din 2.50. od 100 do 300 vrst s Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inserati iakek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.-. Kopopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA. Knafljeva ulica 5.

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

Italijanski načrti

V Rimu so uvideli, da je reševanje podunavskega problema brez sodelovanja Male antante nemogoče in skušajo s posredovanjem Francije priti do sporazuma

Rim, 5. aprila. r. Odmev, ki so načeli naleteti v mednarodni javnosti rimske protokoli, podpisani med Italijo, Avstrijo in Madžarsko, so dali italijanskim uradnim krogom povod za vsestranska pojasnila in zatrjevanja, da ta akcija ni naperjena proti nikomur in da služi le gospodarski obnovi Podunavja. Tudi fašistični tisk na ves glas dokazuje, da predstavljajo rimske sporazume samo osnovo za podunavski sporazum. Ob polnem sodelovanju Male antante naj bi se v Podunavju organizira docela nov gospodarski sistem. Politične garancije držav, ki bi se pridružile temu sporazumu, naj bi zajamčile neodvisnost in obstoj Avstrije. Tudi Francija in Anglia bi se na osnovi izjav o spoštovanju avstrijske neodvisnosti argažirali kot poroka samostojnosti Avstrije ter bi podpirali novi podunavski sistem tako na gospodarskem, kakor političnem polju. Nemčiji bi se v gotovi meri priznala pravica, da sodeluje na gospodarskem polju.

Fašistični tis. naglaša, da bi bila to edino realna konstruktivna rešitev srednjeevropskega problema. Znana točka italijanske politike v Podunavju je v tem, da se za vsako ceno prepreči priključitev Avstrije k Nemčiji. Rimski protokoli naj bi prožili Avstriji možnost, da uredi svoje gospodarske prilike, istočasno pa sta se Italija in Madžarska obvezali, da bosta zajamčili neodvisnost Avstrije v odnosih do Nemčije. Madžarska pa se pri tem ni hotela preveč angažirati. Zaradi tega je politični protokol, ki je bil podpisani v Rimu, strani Madžarske tako zaklavuliran, da nima več one praktične važnosti, kakor se mu je sprva pripisoval. Protokol naglaša samo načelo spošlovanja »neodvisnosti in pravice vsake države«. S tem je ostala Madžarska nevratna napram izprembbam, ki bi mogle nastopiti v odnosih med Avstrijo in Nemčijo. Že vsak najmanjši preokret bi porušil rimski blok.

Baš iz tega razloga si sedaj italijanska diplomacija prizadeva organizirati širši podunavski blok. Če se ji to posreči, bi namreč jamčile za neodvisnost Avstrije poleg Italije tudi vse ostale podunavsk države in tedaj tudi Madžarska ne bi mogla ostati neutralna. Glavna akcija italijanske diplomacije bo zaradi tega v bližnji dočnosti usmerjena v cilju zbljanja z Malo antanto, ki je v podunavskem bazenu najodločnejši činitelj, kar je bilo tudi s posebnim poudarkom naglašeno že na lansk konferenci Male antante v Pragi. Za doseg tega cilja pa je Italiji potreben predhodni sporazum. Francijo v zvezi s tem se komentirajo razgovori, ki jih je imel zadnje Mussolini s francoskim poslanikom. Kakor se zatrjuje je Mussolini izrazil željo, da bi se definitivno uredili vsi spori med Francijo in Italijo ter s tem postavil trdne temeli tudi za zbljanje z Malo antanto. Fašistični tisk naglaša, da je splošni položaj v Evropi za taka pogajanja sedaj zelo ugoden in da je tudi Francija pripravljena sprejeti italijansko inicijativo.

Veliko važnost posla fašistični tisk na skorajši poset francoskega zunanjega ministra Barthouja, ki se bo po svoji turneji v Varšavi, Pragi, Beogradu in Bukarešti ustavil v Rimu. Pri tej priliki boz tudi Mussoliniju razpravljala o vseh teh vprašanjih ter se bo, kakor poročajo listi, Barthou pri te priliki zavzel tudi za rešitev vseh sporov med Jugoslavijo in Italijo, da bi se na ta način s posredovanjem Francije odstranile vse ovire za tesnejše sodelovanje Italije in Male antante.

Istemu cilju služi tudi misija Italijanskega državnega podatniku Suvichu v Londonu. Suvich ima nalogu pojasniti angleški vladni stališče Italije glede Podunavja in Avstrije ter pridobiti tudi Anglijo za italijanske predloge. Po informacijah italijanskega tiska so začeli sedaj tudi angleški krogi pravilno razumevati srednjeevropski problem in obstoj nadalj, da bo Anglija podprtja akcijo za gospodarsko in noline vreditev Srednje Evrope.

Z zadovoljstvom podčrtava fašistični tisk tudi izjavu českoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v pariških listih, da je Malo antanta pripravljena sodelovati z vsemi državami, pa tudi z Italijo, ako bo spoštevala pravice Male antante ir se odrekla politiki, ki

je bila dosedaj v glavnem naperjena proti interesom Male antante. Že sam način poročanja fašističnega tiska kaže, da so se v Rimu naposled sprijaznili z neizpodlitvenim dejstvjem, da predstavlja Malo antanta moč, ki se mora resno upoštevati.

Možnost desničarskega puča v Nemčiji?

Senzacionalne informacije angleških listov o naraščajočem odporu Reichswehra proti Hitlerjevemu režimu

London, 5. aprila. r. Berlinski dopisni tukajšnjih listov soglasno poročajo, da se vedno boli očitno kaže spor, ki obstaja med narodno socialistično stranko in Reichswehrjem. Dooley so ta spor skrbno prikrivali, sedaj pa so na obeh straneh postali bolj zgorvorni in prihajajo na dan senzacionalne podrobnosti. Reichswehr je zlasti nezadovoljen s takozvano vzhodno politiko hitlerjevskega režima, predvsem pa s postavljenimi zahtevami med Nemčijo in Poljsko. V vrstah Reichswehra vedno boli narašča ugled bivšega kan-

cerjata generala Schleicherja, ki ga je potisnil Hitler docela ob stran.

»Daily Telegraph«, »Daily Express« in še nekateri drugi listi objavljajo tudi izjavu bivšega ministra Hessa, ki jo je podal v svojem nedeljskem govoru na nekem zborovanju in v kateri priznava, da lahko pride v Nemčiji do desničarskega puča, ki bi ga vpravil z monarhičen krogi v zvezi z Reichswehrjem. Ti krogi so naibolj nezadovoljni s sporazumom s Poljsko in politiko režima sploh.

Liga za avtonomijo Julijske Krajine

Kako si italijanski republikanski emigranti zamišljajo rešitev problema jugoslovenske narodne manjšine v Italiji

Pariz, 5. aprila. r. Dne 24. in 25. marca t. l. se je vršil v Lyonu kongres italijanske republikanske stranke v emigraciji. Na kongresu se je razpravljalo o raznih vprašanjih in zadevah protifašističnega značaja, glavno pozornost pa je kongres posvetil vprašanju Julijske Krajine. Italijanski republikanec iz Trsta Giuliano Vizzeli je ob tej priliki objavil, da je bila v Parizu osnovana »Lega per l'autonomia della Venezia Giulia«, t. j. Liga za avtonomijo Julijske Krajine. Program te ligi obsega same naslednje štiri točke:

1. Člani lige so lahko vsi Italijani in Slovani, brez razlike vere, rodom iz Julijske Krajine, ki se strinjajo s politično borbo z republikansko, demokratsko in socialno vlado.

2. Teritorialno se razume pod pojmom Julijske Krajine vse nove pokrajine, ki jih je dobila Italija na vzhodu leta 1918 razen Zadra in Lastova.

3. Cilj lige je doseganje popolne avtonomije, kulturne upravne in carinske za vse julijsko-krajinško ozemlje, absolutno izenačenje in enakopravnost Italijanov in Slovanov v Julijski Krajini.

Napredovanje

Beograd, 5. aprila p. S kraljevim ukazom sta napredovala v višjo skupino direktor trgovske sole v Celju Fran Marinkič in profesor srednje tehnične sole v Ljubljani Josip Kremšek. — Za pristavo 8. skupine pri upravi policije v Ljubljani je postavljen politično-upravni pripravnik Josip Fakin.

Redukcije dvojnih zasluzkarjev

Beograd, 5. aprila. AA Po vseh je izala prva številka novega geografskega dnevnika »Narodne Novine«. Na uvodnem mestu poroča, da je pripravljena vladna ukrepa za izvedbo novega proračuna ter da se je na zadnjih sejih pečala v prvi vrsti z ukrepi, ki naj omogočijo zaposlitev brezposelnih inteligenčev. V zvezi s tem je vlad odredila, da se zborejo točni podatki o premoženjskem in rodbinskem stanju vsekoga posameznega državnega uslužbenca. Na osnovi teh podatkov bodo izdana navodila, da se vsi oni, ki imajo več zasluzkov, odnosno niso odvisni od državne službe, reducirajo in na njihova mesta nastavijo mladi inteligenči, ki že leta in leta čakajo na namestitve.

Bivši turški minister umrl v Sarajevu

Sarajevo, 5. aprila. Snoči je preminul tukaj zadej od srčne kapi bivši turški pravosodni minister Ali Ruždi bej Katić. Pod Kemalovim režimom je bil izgnan iz Turčije ter se je pred več leti naselil v Sarajevu, kjer je poučeval kot profesor na serijatski sodni šoli.

Nova ruska prestolnica

Pariz, 5. aprila. AA Po vseh je izala prva številka novega geografskega dnevnika »Narodne Novine«. Na uvodnem mestu poroča, da je pripravljena vladna ukrepa za izvedbo novega proračuna ter da se je na zadnjih sejih pečala v prvi vrsti z ukrepi, ki naj omogočijo zaposlitev brezposelnih inteligenčev. V zvezi s tem je vlad odredila, da se zborejo točni podatki o premoženjskem in rodbinskem stanju vsekoga posameznega državnega uslužbenca. Na osnovi teh podatkov bodo izdana navodila, da se vsi oni, ki imajo več zasluzkov,

odnosno niso odvisni od državne službe, reducirajo in na njihova mesta nastavijo mladi inteligenči, ki že leta in leta čakajo na namestitve.

Siamski kralj v Turinu

Turin, 5. aprila. AA Donoldje je priseljal semkai siamek kraljevski par Sprejeli so na načini zastopniki kraljevnih oblasti.

Zopet senzacionalen proces v Novem mestu
Jutri se prične obravnavna proti posestnici Urši Rormanovi, obtoženi umora lastne sestre Ane Goršetove.

Novo mesto, 5. aprila.

Dolenjska metropola bo jutri dopoldne zopet pozorišče senzacionalnega procesa, ki po svojem obsegu ne bo mnogo zaostal za razpravo proti Andreju in Tonetu Maliju. Pred velikim senatom se bo zagovarjala 54-letna posestnica Urša Rormanovi, rojena Gorše, posestnica žena v Majem Slatenu, ki jo je državno pravdilstvo obtožilo umora lastne sestre, 64-letne posestnice Ane Goršetove. Kravji zločin, ki je bil izvršen v noči od 8. na 9. novembra na Slatenu, je naši javnosti gotovo še v živem spominu.

Hiša, kjer je bila umorjena Urša Rormanovi. K hiši je prislonjena lesene streljivo, po kateri naj bi bil prišel morilcev v izbo.

Vas Slaten je oddaljena kakih 5 km od Novega mesta. V hiši trdnega posestnika Franca Rormanove so 8. novembra likali korizko in pomagala je tudi Ana Goršetova, sestra gospodarjeve žene Uršule. Gospodar, ki je že 80 let star, je že legal

k počitku, njegova žena je pa baje okrog 11. odšla in čumnata k počitku, dočim je sestra Ana hotela dokončati delo. Nenadoma je v veči začula sumljivo hojo, kakor bi kdo bos hodil po hiši. Vzela je leseno streljivo in v roki stopila v večo. Ker tam ni nujesar našla, je pohitela še v kuhiho, pa tudi tam ni bilo nikogar. V tem hipu so Rormanovi čuli pretresljiv krik. Sestra Uršula je planila v kuhiho, kjer je grozo opazila, da leži tam sestra v malki krovki. Vsa prestrašena je zbežala ne podstrešje, od koder je glasno klical so sede.

Ko so prihitali sosedje, med njimi prv 41-letni Jože Seničar, sta mu France Rorman in žena Uršula povedala, da je nekdo ubil Ana Goršetovo. Nesrečna je bila zverinsko razmesarjena, morilce je svojo žrtvo večkrat udaril s sekiro po glavi, en udarec, ki je segal od sene do spodnjih delij. Že bil smrten.

O zločinu so bili obveščeni orožniki in pa tudi ljubljanska policija. Orožniki so takoj začeli intenzivno poizvedovati za morilcem, naslednjega dne popoldne so pa zaslišali tudi posestnico Uršo Romanovo, ki je bila še dopoldne tako pijana, da iz nje niso mogli niscesar spraviti. Zunaj pred hišo so bili orožniki ob levem zadnjem vogalu prislonjeno majhno lestev, ki sicer ni segala do streha zleba, kljub temu pa je bila na strehi opeka odstranjena in napravljena majhna lina. S tem je namreč hotel morilce fingirati, da je prišel po leseni do strehe in zlezel skozino na podstrešje, od tu se je po vthotabil v hišo. Orožniki so ugotovili, da ni nihče mogel skozino in pozneje je tu di daktiloskop ljubljanske policije g. Pobornik ugotovil, da je pajčevina pred hincem ostala cela.

Zasliševanje in razne okolnosti so vedno bolj zgoščale sum proti pokojnici sestri Uršuli, ki so jo orožniki naslednji dan zvezeli arretirali.

Seveda je Rromanova zločin odločno začikal, prav tako tudi ves čas v preiskavi. Toda indici, ki govore proti njej, so tako močni, da jo je državno tožilstvo obtožilo umora.

O zanimivem procesu bomo jutri obiskovali.

Vohunska afera v ČSR

Dunaj, 5. aprila. r. Iz Prage poročajo, da so policija in vojska oblasti prisile sled daleč razpredeni komunistični vohunske v protovojški organizaciji, ki je razširila svoje delo že na vse ozemlje českoslovaške republike. Kot enem izmed vodiljev te organizacije so aretrirali urednika komunistične revije »Rovnost«, Franca Hampla. Aretrirani je razpolagal z znateni denarnimi sredstvi in je dokončal tzk. Leninov tečaj v Moskvi. Posamezni zaupniki se med seboj niso poznali, delali so pod tujimi imeni in puščali svoje tajne spise na čim manj vidnih mestih, tako v raznih podjetjih odvetniških pisarnah, klinikah itd., kjer so jih tamkaj nastavljeni zaupniki odpremljali dalje. Pri enem izmed Hamplovih zaupnikov so našli protizakonito ročno tiskarno za protivajočo propagandno gradivo in primerne raznovrstne aparate. Ker je na magistratu v Olomoucu bres sledi izginil v vojaški spis, je bil aretriran šef gospodarskega referata v tem uradu svetnik Pokorný, da je višji tajnik Patzel in tajnik Simek. Kasor zatrjujejo, so listine izročili Hamplu. V Pragi je bilo dosegli 22, v provinci pa 20 oseb. Vseh je bilo izvedenih okoli 200 hišnih preiskav. Razen policije so tudi vojske oblasti uvelde strogo preiskavo. Med aretriranimi sta neki arhitekti Jazensky in odvetniški koncipient dr. Riegelhaupt.

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 5. aprila. JZSS je dali prejel naslednja pismena poročila po stanju od včeraj:

Kofce: —10 jasno, solnčno, sneg 70 do 150 cm, snuka prav dobra.

Krvavec: —6, jasno, solnčno, zapadlo 10 cm suhega solnatega snega, sneka zelo dobra, izgledi in snuka v planinah idealni.

Planina na Kraju: —5, jasno, solnčno, solnat sneg, v senki pršč, snega dovolj, snuka idealna, izgledi v planinah prav dobr.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Veliko rudarsko zborovanje

Naročil premoga še vedno ni, obrati počivajo, delavstva se polašča razburjenje

Trbovje, 4. aprila.
Danec popoldan ob 15. uri se je vršilo v tukajnjem Delavskem domu veliko rudarsko zborovanje, katerega se je udeležil okrog 1000 rudarjev, ki jih je prigrala skrb za bodočnost na sbor. Na zborovanju so namreč potrili delegati rudarskega delavstva o intervenciji pri ministrovih v Beogradu v zadnji dobička premoga za državne rudnike.

Kot prvi je obširno poročal o intervenciji načelnik II. skupine g. Pliberšek. Delavske strokovne organizacije in II. skupina kot legalna zaščitnica rudarskega delavstva so pravocasno zahtevali, da se ne bo zoper delavstvo plafalo računa zaključenega zaključka nove dobavne pogodbe. Ker pa zadnji teden pred potekom stare pogodbe še ni bilo nobeno vesti iz Beograda, da se dela na novi pogodbi, je ljubljanski Delavski zbornički odredila dva rudarska delegata v eider načelniku II. skupine Pliberške in predsedniku Narodne strokovne zveze Jakoba Štruka, ki je obenem zastopal Delavski zbornički, da intervencirata v zadnji posledični zaključku nove pogodbe na merodajnih mestih v Beogradu. Deputacija je pretekli torek dospela v Beograd, kjer jih je spremljal po ministrovih zastopnik centralni Delavski zbornički g. Kreki Bogdan. Delegacijo so sprejeli minister g. dr. Kramer, minister socijalne politike g. Pueli, minister prometa g. Radivojević, dočim je minister za Šume in rudnike ni mogel sprejeti, ker je bil odsončen. Istočasno je pri moči sprejeti ministriški predsednik g. Uzunovič, ker je bil zaradi proračunske razprave v senatu z delom preobložen. Gg. ministri so delavski delegaciji zagotovili, da se bo slušalo vse, da bo pogodba čim prej zaključena in da dobavna pogodba ne bo manjša od lanske. S takimi zagotovili se je delegacija vrnula v rudarsko revirje.

Governik je predloževal zborovalecem nevarne posledice, ki bi utegnilo nastopiti z novimi pogodbami. Kakor znano, plačajoči lastniki rudnikov na jugu naše države rudarskemu delavstvu mnogo nizje meze nego pri nas. Tako prejemajo kopaci 20 Din na štiri, ostale kategorije pa so razmerno še manj. Jasno je, da niti tako nizkih mezdah v slabih socijalnih prilikah, ki vladajo v teh rudnikih, konkurenca z našimi tehnično visoko stojčimi rudniki ni baš težka. Zato stavljajo ti rudniki vsako leto ob obnavljanju pogodb z državnimi železnicami nizke cene, seveda na račun nizkih mezd svojega delavstva, kajti podjetniki ne izgube z zniževanjem cen premoga prav nesesar. — Zato je v tem pogledu ludi za naše delavstvo nevarnost velika, toda delav-

ski zastopniki iz trboveljskih rudnikov nismo intervencirali pri ministrovih v Beogradu zato, da bi se delavstvo na račun event. znižanih cen premoga okrnile katerokoli socijalne pridobitve, marveč predvsem zato, da bodo imeli rudarji in njihove družine možnost obstanka.

Nato se je ozglasil k besedi predsednik NSZ g. Jaka Struc, ki se je priklical predgovornikov izvajanjem ter le priponnil, da je minister g. dr. Kramer dal zagotovilo, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da bodo trboveljski revirji dobili vsaj ona naročila, ki so jih imeli lani. Ima pa tudi minister g. dr. Kramer težko stališče, ker se zavzemajo tudi poslanici mnogih rudarskih revirjev za večja naročila ter pritiščajo vso oddročnostjo na to, da se njihovim zahtevam usodi. Vendar pa je g. minister prepričan, da bodo ostala naročila za trboveljske revirje na lanskem višini. — Tudi minister g. Pueli se je živo zavzel za težko rudarske delazicije. Prejel je pismene prošnje, želje in predloge, ki mu jih je delegacija predložila. Vse vloge je tako s pripomislom odpadal kompetentnim ministrovim, predvsem ministeru prometa. Gospod minister je izjavil, da pripravlja zakon o eksistensnem minimu, ki pa bo vseboval za vsako banovino posebne določbe, ker so prilike povsod različne. Tozadnji osmestek bodo prejeli tudi delavskie strokovne organizacije v izlazu. Zeleti bi bilo, da bi se ta zakon uveljavil za vse banovine z enakimi določbami, ker bi se le na ta način onemogočile vse zlorabe in izkorističenje delavstva v zvezi z nesolidno konkurenco s cenami premoga na račun bednega delavstva. V tem pogledu žakajo delavski strokovne organizacije velike naloge, ki jih bodo morale s potrebo strokovno snemnostjo in znanjem reševati.

Nato je govoril še predsedniki zborovanja g. Filip Marin o različnih lokalnih problemih, nakar je g. Pliberšek še priponnil, da je danes dopoldne dobil iz Zagorja obvestilo, da so naročila že došla. Kaktor se je po zborovanju z merodajnega mesta zaznamo, pogodbo do danes še ne podnima, zato je tudi za utri odrešeno praznovanje, tako da se bo predvidoma v tekom tednu obratovalo komisiji pol delavnika! Zato so zastopniki delavstva postali še nočni minister g. dr. Albertu Krameru braljaku sledilka vsebin: »Naročil premoga še vedno ni. Obrati TPD počiva. Med rudarskim delavstvom veliko razburjenje. Prosimo nujnega posredovanja, da se naročila premoga trboveljskim rudnikom takoj oddajo! — Podpisana: Predsednik NSZ Struc in načelnik II. skupine Pliberšek. — Enako braljaku je prejelo tudi predmetno ministro.

Obupen klic s severne meje

Zadnji čas je, da se zganemo in priskočimo na pomoč prebivalstvu naših obmejnih krajev.

Mariobor, 4. aprila.

Za vsako državo je vprašanje meja najvažnejše. Vse osredotočijo kolikor le morejo svojo pozornost in delo na obmejno ozemlje, kajti od tega je odvisna njihova moč, če ne obstoji. Pa pri nas, ali je to vprašanje tudi pomembno? Da niso na našem severu baš raznate razmere, dovojijo dokazujejo razna zborovanja obmejnega učitelstva, na katerih je ta problem najvažnejša točka razmotrivanja. Mirno lahko trdim, da se učitelji najbolj udejstvujejo v narodno-obrambenem delu, saj so tudi za v prvi vrsti poklicani. Obmejni živelj prevzamejo težko krizo, ne samo gospodarsko marveč tudi moralno. Kdo nam more biti porok da jo budi prahovl'č, da mu ne bomo pomagali v skrajni sili?

Kot rečeno, koncentrirajo države legalno in ilegalno izvajanje na meje, tako tudi naša severna soseda. Vprašanje je, kdo bo žel uspehe? Jasno, da samo in edino le tista država, ki bo posvetila mejam več pozornosti in tudi ljubezni. Zavedajmo se tega in pomislimo, delamo li dovolj v tem pogledu? Res je, da obstajajo ustavne, ki uspešno opravljajo važno misijo na severni meji, kateri se bije dvanašta ura. Poglejmo pa, kaj vse storiti naša soseda. Severno mejo zastruplja pologama ali vztrajno tujevna držnost in nevarnost je, da se bodo tamozni ljudje udali mamečim vabam. Tudi zgodovina nas uči, da je šel lačni proletarijat le za onim, ki mu je nudil kruha in iger. Ne pozabimo, da žive ljudje na severu v skrajno slabih razmerah. Velike vrzeli so tam tudi v šolah, kar

je vsega obsojanja vredno. Sole, ki so edini steber, katerega se z zadnjimi močmi oprijema naš narod na severu, imajo ponok le eno učno moč s samo enim razredom, pa se ta ni z vsem potrebnim opremjen. V ilustracijo, kako so ljudje na severni meji zaslepjeni od naših nasprotnikov, naj navedemo smo en žlostni primer. Neki ugledni kmet s severa je prisel po opravkih v Maribor. Tam ga je vprašal njenog znance, kdaj bodo nastopili boljši časi. In kmet je odgovoril: »Veste, časi se bodo zboljšali, ko bo Hitler prisel k nam!« K temu je menda vsak komentator nepotven. Bomo li pustili, da bo naš narod na tak način propadel? Strezimo se in opustimo zgolj nesmiselne fraze, katerih so ljudje že davno siti. Nehajmo se vendor že enkrat igrati predsednike in posvetimo vs. moči naš sveti obmejni grdu! Pri tako važnem delu mora prenehati vsako strankarstvo! Vsi od duhovnika do liberalca morajo pomagati reševati narod, ki je po krv in jezikih naš.

Priporočati je, da bi se ustanovali poseben fond za reševanje severne meje. Tolkokrat čitamo, da darujejo mesto vence na grob umrlih denarje zneske raznimi humanitarnimi ustanovam, ki so namenjene čisto te potrebam ljudi v notranjosti države. Ali bi ne bilo umestno, da bi se ta ali oni ob sličnih prilikah spomnil obupanih razmer na našem sevru in daroval v zato namenjeni fond?

Premislite in delajte, kajti dvanaštura bira vgorje, če bo odbila — nam v škodo!

Posušena repa namestu gob

Kako so prebrisani Dolenjci opeharili petičnega italijanskega trgovca

Ljubljana, 5. aprila.

Italijani so od prvega do zadnjega neznanško kulturni in pravi aristokrati med drugimi narodi, ki tudi vedo, kaj je dobro, in so taki izbirčni sladokusi, da se znani francoski gurmanti niti od daleč ne dajo primjerjati z njimi. Posebno pa gredo italijanski gurmanci v slast naše živilne gozbe in zato se s posebnimi domi ozirajo križem naše male zlasti po slavnih posušenih jurčkih. Dosedaj so bili edini italijanski trgovci vedno dobr odjemali na naših velstrgoovih z gobami, ki slovejo po vsem svetu zaradi svoje poštenosti, že boli pa po izredno nizkih cenah, toda nemenu trgovcu iz Italije je vendar prišlo na nisev, kakšna škoda je za Italijo, da pri gozbi zaslužijo tudi slovenski trgovci, in koražno se je sam pribeljal čez mesto ter šel kar sam kupovat gože na Dolensko direktno od producenta, to je od našega trgovca kmet. Z veseljem se tujevale trgovce po vod porejeli in ga na vse moč počastili, ker so v kratkem spoznali, kako pravosten strokovnik je petični tujec. Ampak Dolenjci so tudi žaljivi, sem in tia pa najdeš celo tudi pravega prebrisanca med njimi, ki je vedno pravljiv, da koga ozeni in tako rekoč kar za šalo tudi osepari.

Tam okrog Mirne je Italijan kupoval gože ter seveda ponujal prav nizke cene, pri tem je pa tudi izbril le najlepše blago in čim najbolj dole zobe. Kmetje so se italijansko zboleli strokovniku globoko klanjali in se trdovratno pogajali z njim za veselo poso, niti lisko so pa prav veselo

gobe skušajo podeželski gobarji pogosto goljufati tudi naše trgovce, toda brez uspeha, ker naši vestni trgovci več kupujeta blago natancno presejajo in sortirajo, zato pa se ni bilo od nikoder pritožb, če je bilo blago kupljeno pri naših velstrgoovih. Kmetje naj se ne igrajo s eleparjenjem, ker lahko v teh težkih casih izgubijo, se da vir dohodkov in bodo končno morali nepošteni kmeti prodajale gob testi res le se samo aleljo, ker drugega ne bodo imeli. Naši trgovci so pa tudi strokovnjaki, ki se ne pustijo opehariti, zato je pa afera z gobami tudi najboljša naša, naši dobčekalni mestni strokovnjaki ne spuščajo v take kupuje ter nai gobe kupujejo le pri naših solidnih tvrdkah, ki jamčijo za dobro blago.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Cetrtek, 5. aprila: zaprt.

Pete, 6. aprila: Vladoša kronika, Red C. Sloboda, 7. aprila: Bratje Karamazovi. Premjera Izven.

Nedelja, 8. aprila: ob 15. uri INRI. Izven. Poslednja letnščina vprizoritev. Cene od 6 do 20 Din. Ob 20. uri Bratje Karamazovi. Izven.

Vodstvo LŠK torej nima nobenega povedača, da bi klicalo kogarkoli na odgovor, pač pa čuti prijetno dolžnost, da se zahvali tem potom svojim počitkovnim igralcem in kapitanu moštva, posebno pa še g. banu in g. zupanu, ki sta s svojo velikodušnostjo omogočila, da si je Ljubljana priborila po dolgem času državno prvenstvo v kraljevski igri.

Za LŠK dr. Bajec, podpredsednik.

Cena putki je padala...

Cudna, a resnična zgodba o kuri, ki jo je kupilo po vrsti pet gospodinj

Ljubljana, 5. aprila.

Putke na našem perutinskem trgu se zde našim gospodinjam vedno predvrate, zdaj še tem bolj, ker se je zaklana perutina počenila. Toda gospodinje kupujejo še vedno žive kokoši ter petelinje, že zato, da vedo, pri čem so eni in kaj pojedijo. Žive kure se pa drži tudi nekaj perja, ki ni baš počeni v trgovinah. In mnogi meščani so perutinari, putke jim kokodajo v dravnicali in petelinje kikirikajo kot tedaj, ko je Peter zatajil Kristusa. Ljubljanski petelinje pojo vso noč, tako dobro so razpoloženi ter so najbrž ponosni na skrbne rednice, ki jih pitajo s takšno neopisno hujbožnijo. Zato se pa gospodinje zelo zanimali za perutino na trgu.

Petelinji so po 30 Din. tolste kokoši pa tudi ne dobijo lahkog cene. Zato morajo gospodinje temi bolji barantati, a končno morajo odšesti klub vsemu po 25 dinarjev za kokoš. Nedavno je kupila izkušena gospodinja težko kokoš za 28 Din. Kmetica je bila sveveda vesela, da se ji je kupčija počenila. Toda ne dolgo. Kupovalka je dostojanstveno odkorakala; kokoš je izkušena pod paždu, najbrž ne preveč nezno, niti možbi se ne počuti dobri v takšnih skripcih. Kokoš pa ni kokodalka, mirno je visela pod paždu, kot da jo tišči jače. Ko jo je hotela gospodinja preložiti pod drugo paždu, je ni več tiščalo. Gospodinja je odvihnila nazaj in kmetici.

— Kokoš se pa nekaj počenile. Ta je precej lepa, 20 Din je vrđna, — je dejala gospodinja.

Kokoš je bila gospodinja počenila, ker je bila gospodinja. — Kokoš božji, gospa! — je vzkliknila zmanjka ter začela prestrela vrsti oči.

— No, potekajte jo vendar! — In gospa je ponudila kakšo zmanjko, ki se je prestrela umahnila.

— Oh, kakšna goljufija je dandanes na vseh koncih v krajih, poglejte, gospa, kako lez iz kure!

In gospa je v meščnih občutkih nešla kurom nazaj.

— Sramota! Stražnika pokličem! Kremnica je nekaj počenile!

Toda kmetica je bila vrlina takoj denar in ji še v tolazu ter odškodnino mudila jače.

Vendar zgodbe še ni konec, čeprav je resnična. Tudi četrtek kupovalka, ki je vzlaknila počko v cekar, se je vrlina razsrljena, ko je kmetica mislila, da se je že vredno iztekel.

— Nato svolio gnojovarno! Ves živila so pokvarjana, telečji zresek poneemačen in ves preljepi sem izgubila.

Kmetice koukurentice so se muža ponečeni preščni prodajalki. Vendar se ji je končno le nasmehnila srca. Kokoš je prodala gospodini, ki je dejala, da je ikšala že dolgo skripcijo. Cena je padla na 25 Din. Druga kupovalka je odšla zamisljena, kako imenito se bo prička cvrila na ognjišču ter kačko bo postajala sedelje bolji rumena. Ti, uboga kura, zdaj si še želi, jutri pa ne več, je pomisli gospodinje in se ogledala sočutno po njej. Noge so ji zastale. Nekaj časa je premisileva, kaj naj storiti,

Skupno v smrt

Ljubljana, 5. aprila.
Kranj, 5. aprila.
13. marca sta odšli na delo v predilino v Tržiču kakor običajno vsak dan ob pol 14. delavki Anica Debevec v Marija Sarabonova, stanuječi na Ljubljanski cesti. V tovarno nista prišli in je na njima izginila vsaka sled. Dva dni pozneje so domaći prejeli pismo, ki je bilo oddano na posti v Bregzjah in v katerem sta mladenki sporočili, da gresta skupno v smrt. Kolikor so mogli dognati, sta prenoco eno noč v Globokem milnu pod Kamno gorico, nadaljnja poizvedovanja za pogrešanima dekletoma so pa ostala brezuspešna.

Napoved, da sta sli skupno v smrt, se je zaresnila. Poročali smo že, da so eno pogrešanih mladenčka, in sicer Sarabonovo našli 28. marca blizu otoškega mostu in jo pokopali na pokopališču v Otočah. Na velikonočni ponedeljek so pa našli tudi drugo utopljeno — Ano Debevecovo.

V ponedeljek so se otroci igrali ob bregu Save pod vasio Prebačovo pri Trbojah. Kar so v vodi opazili žensko truplo in tem obvestili orožnike, ki so v utopljenki na podlagi opisa in njene oblike spoznali pogrešano Ano. Truplo so preprečili v mrtvjašnico v Trbojah, obveščeni so bili pa tudi njene svoje v Tržiču. V tork je prispel v Trboje pokojnični brat, ki je v utopljenci takoj spoznal svojo sestro.

Kaj je mladi simpatični mladenčki gname v skupno smrt, ni znano.

Jegulje v črno-morskih vodah?

Ljubljana, 5. aprila.
Pre dnevi sem se mudil v Smarjetinski toplicah. Skozi toplice teče potoček, ki mu nisem mogel zvedeti imena — menda ga sploh nima. Vem pa, da se ta potoček izlivá v Krko. Pri dnevnih izprečihdenih sem na svoje veliko iznenadjenje opazil v plitvem blatučem tolmučku — jegulje, prave pravcate jeguljice, dolge 20–25 cm; vseh je bilo okrog 30. Nisem verjel svojim očem, zato

Pride najnovejši velefilm!

Elizabet Bergner Carica Katarina

,Elitni kino Matica"

DNEVNE VESTI

— Proti priključitvi občine Ribnik metliškemu srezu. V Metliki so pokrenili akcijo, da bi se občina Ribnik v karlovskega sreza priključila metliškemu srezu. Občinski odbor občine Ribnik se je na takoj sezal na sejo in je to akcijo ostro obosodil. Sklenjeno je bilo napeti vse sile, da ostane občina Ribnik v karlovskega sreza.

— Ameriški poslanik v Zagrebu. V petek prispis v Zagreb ameriški poslanik na našem dvoru Charles Wilson, da poseti predsednika jugoslovenske Standard Oil Compagny, Walkera, ki ima na Trškancu krasno villo. Poslanik ostane v Zagrebu več dni.

— Ferljalni učiteljski prosvetni tečaji. Zagrebška sekacija JUU priredi tudi letos med počitnicami v juliju in avgustu v Zagrebu, Crikvenici in Novem Vinodolskem podiplinske učiteljske prosvetne tečaje. Takša znača 300 Din in se plača naprej.

— Živahen tujski promet v Hrvatskem Primorju. Za velikonočne praznike je prispevalo na Sušak okrog 3000 letovičarjev. Največ se jih je odpeljalo v Crikvenico in Rab.

— Zagreb ima 206.000 prebivalcev. Po zadnjih statistikah ima Zagreb 206.000 prebivalcev. Zdravstvene razmere so v splošnem ugodne, tuberkuloza popušča, pač se pa rak vedno bolj širi.

— Gledališki dinar v Zagrebu. V Zagrebu in tudi po drugih mestih se je začel pobirati s 1. aprilom takozvan gledališki dinar v kinematografin, pobirajo se bo pa tudi od vseh sportnih prireditv. Lani je posjetilo zagrebske kinematografe 2.080.000 ljudi, leta 1930 pa 2.744.000. Letos je pa posez kinematografov, še bolj padel in tako tudi od gledališkega dinarja ne bo pričakovani dohodkov. Prenapeta struna vedno poči.

— »Galerija«, mesečnik za internacionale umetnostno fotografi, se je med dobrimi fotoamaterji tudi pri nas tako razširil, da smo dobili tudi jugoslovensko izdajo te najlepše in največje fotografiske revije na svetu. Za ugled naših umetnostnih stremljenj v inozemstvu nam je ta revija silno koristila, ker je v vsaki številki prinašala tudi vsaj po eno reproducijo kakega jugoslovenskega fotografa-umetnika. Na žalost se pa »Galerija« ni dosti razširila tako smo z najnovejšo številko dobili tudi zadnjo jugoslovensko številko te najlepše revije, nadalje se bomo pa morali naročiti na nemško izdajo. Ce bo dosti naročnikov, bo mogoče spet oživeti našo izdajo, zato pa opozarjam vse amaterje in tudi kavarne ter restavracije in knjižnice, naj revijo naročte, da ta za naš kulturni ugled prevrači list obdržimo. V maternih številki imamo dela fotografov iz Češkoslovaške, Kanade, Anglije, Severne Amerike, Poljske, Nemčije, Avstrije, Danske, Belgije, Švicarske, Madžarske, Španije in Italije, vendar pa mora priznati vsak strokovnjak, da je solidna »Kavarina« našega Anteta Korniča na prvem mestu med vsemi ostalimi deli. Tisti tekst je prav zanimiv, zato pa revijo, ki se naroča pri Otočarju Hrazdiri in Ivanu, priporočamo najtopleje, ker nam edino povisjanje števila naročnikov spet omogoči jugoslovensko izdajo.

— Živčno bolenim in otožnim nudi mila naravnava »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabljajo »Franz Josefove« grencice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« gronica se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Nov tedenik, V Subotici je začel izhajati nov tedenik »Naše slovo«. Urejuje ga Lazar Stipić. List obravnava lokalne probleme in društveno življenje Subotice.

— Nov grob. V Kresnicah je umrla včeraj dopoldne ga, Frančiška Dolinšek. Pokopajo jo jutri ob 9. na farnem pokopališču v Kresnicah. Bodil ji lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo ustanalo, zmerno bladno vreme. Včeraj je deževalno v Beogradu in na jugu. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 18, v Splitu 14, v Sarajevu in Skoplju 13, v Zagrebu 10, v Mariboru 8, v Ljubljani 8.4. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 757.8, temperatura je znašala 16.

— V sili ubila moža. Iz Nove Bukovice poročajo o tragljeni smrti 27letnega občinskega usluževalca Jožeta Bega. Na velikonočni pondeljek je stal z ženo pred hišo. Pogovarjala sta se, naenkrat je pa žena potegnila z njegovega žepa revolver, misleč da je prazen, in pomerila na moža. Počil je strel in mož se je zruditil zadet v delo mrtv pred prestrašeno ženo.

— Z motorjem v voz. Ko se je v torek večer vrnil trgovac v gostilnici Frančišek Smerajc iz Tomaevega na motorju s petletnim sinčkom s Trojcem domov, mu je privožil naproti voz kateremu se ni mogelogniti. Pri karambolu je otrok zletel z voza. Smerajc je pa odletel z motorja, pri čemer se mu je zaprla v levo nogo zlilena preklica na vozu s takšno silo, da mu je prebodla meso in so jo morali odzagati, a en del je še postal v nogi. Smerajca so prepeljali v bolnično, kjer so ga operirali. Poškodba ni preveč težka, ker kost ni bila poškodovana. Šreča v nesreči je bila, da je osta' otrok nepoškodovan.

— Na češkoslovaškem artein Jugosloven. V soboto popoldne je bil v Hranci na češkoslovaškem artein neki Vojtek Novak, rojen leta 1910 v Beogradu in tja pristojen, po poklicu trgovski pomočnik. Fant se je sumljivo vedel. Neka žena ga je hotela ovaditi policiji, izkazal se li je z jugoslovenskim potnim listom, potem jo je pa pahnil od sebe in zbežal.

Kimalu so ga pa ujeli in našli pri njem dva nabasana revolverja. Orožniki so prepričani, da imajo opraviti z nevarnim virom. Novak govoril gladko češko, hravsko, francosko, nemško in madžarsko. Ni tudi izključeno, da gre za pobeglega terorista.

Iz Ljubljane

—lj Opazarjamo na nočniji koncert enega najboljših čeških moških zborov »Smetana« iz Prage. Ptački pevci koncertirajo pod vodstvom prof. Spilke ob 20. uru v unionski dvorani in izvajajo naslednji spored: I. del, Balcar: Goram, Foerster: Mamici (ciklus treh zborov), Petela: Noč pri morju, Smetana: Pesem na morju. II. del, Axman: Če bi bil jaz konjki pastir, Milojević: Triptih, Hegar: Tabor mrtvih, Zich: Kožmčna pesem, Slovenska narodna: Rože je na vrhu plela in Je pa davi slanča pala. III. del, Dobronič: Nagovarjanje, Jindrich: Jaz nimam v tem klenki, Polašek: Jaz pastir, Vomačka: Trozvezica, Pokorný: Pasel Janko, Spilka: Vojška, Malat: Deva modroka. Sevede vse vrst in cen je še dovolj na razpolago. Ker je zbor na najboljšem glasu in bodo imeli vsi posnetki velik umetniški užitek, ponovno opozarjam na ta koncert. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni in na večer koncerta od 8. ure dalje pred vhodom v unionsko dvorano.

—lj Blagajna Postne hranilnice, podružnice v Ljubljani posluje od 6. t. m. dalje za stranke predpoldne od 8. do 11.30, popoldne od 15. do 17.30. Ob sobotah pa ne deljeno od 7.30 do 13.

VELIK GREH

imate, da ne naročite takoj najboljše slovenske družabne revije

„NAŠA POTA“

Ljubljana, Poštni predel 114

— Spored bogoslužja velikega tedna v pravoslavni kapeli Sv. Nikolaja. Na veliki četrtek bo sv. liturgija na Golniku, ob 18. po bedenje s čestanjem evangelija v Ljubljani. Na veliki petek bodo ob 9. »čarsi casovi, ob 16. »večernja s polaganjem plastične, ob 19. pa bedenje in Kristusov pogreb. Na veliki soboto bo sv. liturgija v kaznilični v Begunjah, ob 17. pa večer na pobožnost v Ljubljani. Na prvi dan večne noči ob 16. zjutraj bo »vutrenje«, ob 10. pa sv. liturgija. Drugi dan večne noči ob 17. večerna pobožnost, ob 7. zjutraj junanja, ob 10. sv. liturgija, ob 17. pa večerna pobožnost. Tretji dan in praznikov pa bo sv. liturgija na Golniku.

—lj Javni nastop ljubljanskih lukjarjev. V soboto ob 20. priredi Jugoslovenski lukjarški savez v dvorani Delavske zbornice, prvi javni nastop, na katerem bodo sodelovali ljubljanski luktnovi odrti s slednjim časovim: »Jurček, dvorni norec« (izvaja Sokol Vič); »Dolgi, Siroki, Bistrok« se udejstvujejo v sportnic (izvaja Sokol L); »Gašperček Zmagovalec« (izvaja Čel. Obec v Ljubljani). Razen tega nastopi Čel. Obec v Ljubljani s svojim novim gledališčem ročnih luk. Med sporedom igra godba Sokola I. Ta večer bo torej nekako tekmovalno pokazati svoj napredok v tej panogi in obenem tudi dokumentirati vsej v pravoslavni domeni luktnovne umetnosti, ki se v vseh evropskih državah že davno smatra za najbolj učinkovito vzvozno sredstvo. Večer bo nudil odraslim in malim udeležencem dovoli pribitje zabave. Nai nihče ne zamudi izredne prilike in se prepriča o pomembnosti te precizne ofitke umetnosti! Blagajna se odpre ob 19. uri. Na svetnjenje v Gašperčkovem kraljestvu sanj in pravljic!

— V nedeljo ob 10 bo pa v restavraciji Zvezda (klet) redni občni zbor JLS, ki se ga lahko udeleži vsak interesent. — Odbor JLS.

—lj Najugodnejši čas za gradbeno dela je zdaj, vendar neizrabljiv, ker pač ni dela. Čas je tudi že za obnavljaj fasad, vendar so tudi deli redka. Včeraj so postavili odre ob enonadstropni vili na vosaču Bleibevo ceste in Puharjeve ulice, da bodo obnovili fasado. V mestu zdaj se ne delajo druge kot na stavbah, ki so jih začeli graditi lani.

Samo še danes zabavni velefilm s

FRANCIŠKO GAAL CSIBI

Napeta in vesela dejanja, lepe povrke, razkošna oprema

ELITNI KINO MATICA

Predstave ob 4., 7 1/2 in 9 1/2 uri zvečer Predprodaja ob 11.—1/2.

Dodatek: Smučarske tekme v Planici

—lj Razvračene ceste se vedno čakajo na takovanje. Obnovljena tramvajska proglaže po vedeni na cestah, klj. so bile prej takovane; pri gradnji proge so razkopalni tlak, kdaj ga bodo popravili, pa še nihče ne ve. Mestno cestno načrtništvo takuje le pokrovjanje in v manjšem obsegu razkopana cestista, zdaj n. pr. v Frančiškanski ulici. Ceste ob tramvajski progli bo pa na najbrž takovalo zasebno podjetje.

—lj Elizabeth Bergner v filmu »Carica Katarina« nam pokaže sijaj ruskega dvora in razkošno življenje v njem. Katarina Velika, karom je načrta, je pokazala Bergnerjev v tem filmu, nam je niso pokazali doslej niti najboljši poznavalci one dobe. Veličastna slika razkošja ruskega dvora je podana tako, da človek kar stvari.

—lj Občni zbor pomočniškega zabora

zadrženja trgovcev v Ljubljani se bo vršil v četrtek dne 19. aprila 1934 ob pol 20. uri v dvorani Trgovskega doma z občajnim dnevnim redom. Člani bodo vabljeni še pisno.

—lj Uprrava Narodnega gledališča vladno pravi svoje p. n. abonentu, da poravnavajo aprilski obrok abonanta do 14. t. m. —lj Mestna ženska CM podružnica priredi v soboto dne 7. aprila popoldne in v nedeljo dne 8. aprila dopoldne zbirko od 10. do 12. obrokov. Gospa v zaposlene bodo prodajale bonbonke in odkupne znake. Kdo je zmore, naj ne odrekne prostih.

Ponosna du Ferri!

Zdravnikova tajna

Roman

Tedaj je sir Williams izpraznil novo steklenico bordeauxskega v spomin na Edgara Poe, potem se je pa zavabil pod mizo.

XVI.

Sir John Happer je torej odšel v park.

Bila je jasna noč, na nebu je sijala luna. Mladi Anglež je držal roke v žepu in s cigaro v ustih je zavil v park. Kažipot mu je bilo razsvetljeno okence smolarjeve hišice. To okence je že dobro poznal, saj je bilo razsvetljeno vsak večer, kadar se je bližal hišici.

Cim bolj se je sir John bližal hišici, tem močnejše mu je utripalo srce. Ko je pa prišel do vežnih vrat, jih je nasele zaklenjena in v hišici je bilo vse tisoč.

Pred hišico je stala klopica. Sedel je na njo razočaran in puhal počasi dim predse, v duhu je pa videl zapestivo dekle. Kar je zamoklo vzlknili, kajti pred njim je stala Jeanne, držeč prst na ustih v znak, naj molči.

Presenečenje sira Johna Happera je bilo tako veliko, da ni imel moči, da bi vstal.

Jeanne je stopila k njemu.

Smolarjeva hišiča je slabov govorila francosko, pač ji je pa gladko šla angleščina, kajti kot dekleto je preživela dve leti pri neki angleški rodbini, bivajoči v njenem rojstnem kraju bližu morja. To je bil morda tudi vzrok, da se je tako hitro seznanila z lordom Helmuthom, ko je prišla z očetom v grad Maisonneuve.

Jeanne je položila Johnu Happeru roko na ramo in mu dejala v gladki angleščini:

— Govoriti moram z vami, lord; samo prosim vas, da mi ne posegate v besedo in pa mirno sedite. Moj oče spi. Ce bi se prebudiš in naju presestil — bi me ubil.

Jeanne je prijela sira Johna za roko in ga potegnila za seboj v drevored za hišo, sredi katerega je stala druga klopica.

John Happer je bil v sedmih nebesih. Dogodki so se razvijali tako, da se mu je kar v glavi vrteло.

Ko sta prispeala do klopice, mu je Jeanne namignila, naj sede. Sama je pa obstala pred njim.

— Dragi moi lord, — je dejala, odkrito se moram pomeniti z vami.

Njen glas je bil miren in sir John Happer se je ob njem zamislil. Pa vendar ne misli govoriti z njim o ljubnosti?

— Prišli ste sem pred tremi dnevi, lord, — je nadaljevala, — in prvo, kar so vam povedali, se je takole mene.

— Gospodična, — je zajeljal John Happer.

Namignila mu je, naj molči, sama je pa nadaljevala:

— Pravili so vam, da me je lord Helmuth zapeljal in da sem bila tri leta njegova ljubica. To je res, lord. No, in ker sta mladi in bogati, če pa ne, boste prav gotovo jutri, ste pomisili: Zakaj naj bi bil manj srečen od lorda Helmutha? In hoteli ste me videti. Očividno sem vam bila všeč, kajti že tri dni me neprestano zalezujete noč in dan.

— Ljubim vas, — je dejal sir Happer, hoteč poklekiniti pred njo.

Zadržala ga je.

— Morda me res ljubite, — je dejala, — toda ne ljubite me toliko, da bi me mogli vzeti za ženo; jaz sem pa prisegla...

— Prisegla? — je ponovil Anglež in prebledel.

— Da, — je odgovorila hladno.

— Kaj ste pa prisegli?

— Prisegla sem pri spominu na lorda Helmutha, ki sem ga ljubila in ki ga še vedno ljubim.

— O! — je vzkliknil mornariški kadet bolestno.

Prisegla sem, da bom pripadala samo možu, ki me vzame za ženo.

— In kaj če bi bil ta mož jazz? — je dejal John Happer navdušeno, malo pa tudi pod vplivom vinjenosti, kajti naškal se je bil dobrega starega vinca.

Jeanne je počila v smeh.

— Ne, dragi moj lord, bodite iskreni. Saj se sploh ne zavedate, kaj govorite.

— Prisegam, gospodična...

— Sem kmecko dekle, vi ste pa plemič... Poroka med nama je izključena, — je dejala odločno. — Lepo vendar prosim, lord, da nehate misliti name.

— Saj vas vendar ljubim! — je vzkliknil mornariški kadet.

Jeanne ni odgovorila.
Pomahala mu je z roko v slovo in odšla.

John je hotel stopiti za njo, pa je bil tako pijan, da so mu noge odpovedale pokorščino. Hotel je vstati, da je omahnil nazaj na klop.

— Prokleto vino! — je zagordnjal. Anglež je bil filozof. Ker so mu noge odpovedale službo, se je zleknil na klop in zamrmral:

— Malo bom zadremal, pa bo zopet vse dobro.

Jeanne se je pa vrnila v očetovo hišico in vrata so se zaprla za njo. Naenkrat, ko je imel John Happer oči še odprtne, so se vrata zopet odprla.

— Žal ji je, da je bila tako kruna, — je pomisliš baronič — in zdaj se vrača, da mi to pove.

Toda zmanj je napenjal vse sile, da bi vstal.

Iz smolarjeve hišice je stopila ženska postava in se previdno ozrla na vse strani.

XVII.

Zenska, ki je bila baš stopila iz hišice, je bila Srnca.

Kam je bila namenjena?

Ko je bila dobrih dvajset korakov od hišice, je John Happer spoznal v nji Caravalovo deklo in misil je, da jo pošilja k njemu Jeanne. Znova je poskusil vstati, pa ni šlo.

Toda čudno, Srnca je šla mimo njega, ne da bi ga opazila. John Happer je hotel krikniti, toda jezik mu je bil tudi odpovedal pokorščino in tako ni morel spraviti iz sebe nobenega glasnu.

Končno so se njegove oči zaprle in pogreznil se je v trdno spanje.

Ko mu je vino iz glave izhlapel, se je sir John prebuli.

Ni se bilo še zdaničo. Baroniča je zeblo. Smolarjeva hišica, kjer je spala kraljica njegovega srca, je bila še vedno pogreznjena v temo in tišino.

Sir John je vstal in začel hitro hoditi po parku, da bi se segrel. Kar je zaslila za seboj korake. Ozrl se je in zagledal sira Williamsa Disburyja.

Sir Williams, ki ga je tudi rad kučkal, se je bil tudi zbudil in prišel na svež zrak, da bi pregnal mačka.

— Ah, končno sem vas našel! — je zaklical svojemu bratrancu Johnu Happeru v pozdrav.

— Kaj ste me iskal?

— Da in ne!

— Kako to?

— Ker sem vas pa srečal, vam pojasnil svoj sistem.

— Kakšen sistem? — je vprašal mornariški kadet, ki se je v duhu veselil, da se sir Williams ne čudi, da je že tako zgodaj zjutraj v parku.

— Sijajen sistem, ki bo nama pomagal, da prideva kmalu resnici do dna.

— Kakšni resnici? — je vprašal sir John flegmatično.

— Prave krivce odkrijeva.

— Kakšne krivce?

— Tiste, ki so umorili najinega bratranca.

— Bežite no, dragi bratranec, saj je samo en krivec in ta je bil že obsojen.

— Motite se, dragi moj, bila sta dva.

— Oho!

— Kaj niste čitali poročila o obravnavi?

— Ne!

— Škoda. Sicer pa nič ne de. Saj boste klub temu kmalu zvedeli, da sta bila krivca dva.

— No, zdaj sem pa res radoven.

— je pripomnil sir Happer.

Sir Williams ga je prijel za roko in potegnil za seboj v nasprotno smer od smolarjeve hišice, rekoč:

— Sedaj pa le dobro poslušajte!

XVIII.

Sir John Happer, zaljubljeni mornariški kadet, bi bil raje ostal blizu hišice, kjer je spala njegova vroča ljubljena Jeanne, toda sir Williams ga je neusmiljeno vlekel za seboj.

Pomnite, — je začel sir Williams, — če je storjen zločin in le pravica le malo iznajdljiva, mora napeti vse sile, da dožene, kakšen je bil nagib zločina.

Navadno more zločincu iz treh nagibov: da kradejo, da se osvetijo, ali pa imajo kak drug mračen nagib.

— Seveda, — je pritrdil John Happer raztreseno in se skrival ozrl na smolarjevo hišico.

— Najin bratranec je bil umorjen iz osvete ali iz koristoljuba.

— Kaj bi bil pa mogel storiti temu beraču?

— Ta berač je bil samo morilčeva roka. Dokaz, da ga e morilec najel in mu pičal nagrado, je onih tisoč frankov, ki so jih našli v mošnji z njegovim imenom.

Globoko užaločeni naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 4. aprila ob 10. uri po dolgotrajni bolezni nemadoma, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala naša nenadomestljiva soprga, mamica in stará mamica, gospa

FRANČIŠKA DOLINŠEK

Predago mamo bomo spremili k večnemu počitku v petek ob 9. uri iz hiše žalosti na farni pokopališči v Kresnicah.

Kresnice-Ljubljana, dne 5. aprila 1934.

Rodbine:
DOLINŠEK, CEDILNIK, SIMENC, SOKLIC

OLNI NA LJUBLJANICI
se že izposojo na Trnovskem pristani ob izlivu Gradaščice.
1468

MOSKO KOLO
zelo dobro ohranjeno, ugodno naprodaj. — Moste, Klunova ulica 11 (za Mladinskim domom).
1464

SPECIALNA PRIKEOJEVALNICA
izdeluje vse kroje (šnite) po meri in žurnaliz; izgotavlja prvočrte oblike, kostume in plašče ter poučuje krojenje. — Jožica Kumel, Izvežbana v inozemstvu, Ljubljana, Gledališka ulica 7, prtičje. 1462

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Slep par najde sebi vrednega zaveznika v osebi pustolovca Alberta Dubarryja

Slep par Stavisky ni delal madžarske propagande samo s sijajnimi gledališkimi produkcijami. Madžarski ideji je služil, kjer je mogel. Tudi s filmom. Po vsej Evropi razširjeno filmско veseloigró Paprika» s slokonogom madžarsko plesalko Irep, de Zithai je financiral Stavisky. Skrival se je pri tem za SIC — Societe Internationale de Cinema v rue Montaigne.

v Guyano v Ameriko, toda ta zloglasna kazenska kolonija se mu je zdela za načrtne njegovih predstojnikov sumljiva. Upri se je in protestiral, dokler končno ni krenil na pot. Toda čez nekaj tednov so ga poklicali iz Amerike nazaj v Pariz, kjer je bila

uvredena proti njemu disciplinarna preiskava.

Dubarry je poskusil zateči se pod zaščito Edgarda Combesa, za katerega je nekoč agitiral, toda proti njemu zbrani dokazi so bili porazni: poneverbe carine, izsiljevanje »posojil« od podrejene uradništva itd. Pa niti po vsem tem se kolonialna uprava ne more odkriti moralno propadega uradnika. Afera se konča z ukori. Za kazen je bil v aprilu 1908 poslan na Martinique, v novembetu je pa guverner že prosil, naj ga zopet premeste, češ da je zagrizen politikant, ki se zveže z vsakomur, samo če se mu obeta korist. Dubarry je bil poslan na Reunion, toda od tam so ga moralci poklicati v centralo. Sledila je doba zadnjih poskusov: zapadna Afrika in Dahomej. Pa tudi iz teh najbolj divjih krajev so ga moralci odpoklicati. Tako skoraj ni bilo več kolonije, kamor bi ga bilo lahko poslali. Po novem disciplinarnem postopanju ga je obdržalo ministristvo v centrali, da bi lažje pažilo nani. Stiridesetletni Dubarry se torej naselil v Pariz, kakor da je to kolonija. Sred vojne ga je moral minister Maginot odpustiti.

Dubarry ustanovi defašistični tednik »Carnet de la Semaine« in ob njem ter po njem se dokopile do raznih tajniških funkcij pri gledališčih in v zasebnih podjetjih. Njegova »umetnost živeti« je dozorela. Nekdanji držni načini preskrbovali si denar so davno zavrnili, predvojna preteklost v kolonijah pozabljena in v Parizu neznana. Pariz odkrije novega Dubarryja, nedosegljivega družbenika, zgovernega govornika, veselega in dovtipnega pripovedovalca. Spozna se na ljudi in na oblasti, povsod si igraje pribori dostop, z vsakim se sporazume, vsakemu zna storiti uslužbo. Skratka, ta Gaskonec je v svojih 50 letih zavrnja vreden dečko. Ima zvezne povsod od ljudi v ulice gori do ministrov, v njem je očvidno mnogo energije in srečnosti, ki bi bilo greh ne izrabiti je.

In tako naleti Dubarry povsod na prijateljsko podporo, ko se pripravlja ustanoviti svoj dnevnik. Leta 1924 se pojavi na pariških ulicah »Volonté« in kjer je kak angleške karijere. Kolonije so pogosto za to tu, da se potolaži v njih pohep po denarju onih ljudi, ki domino mogli spraviti tega hrepenjenja v sklad z evropskimi razmerami. Iz kolonij se tudi враžja v Francijo.

epidemija pohlepa po zlatu

ne glede na moralne pomisleke. Ne samo na dnu velemešta, temveč tudi v boljši družbi: deluje mnogo poedinčev, ki njih brezhibne družabne forme in ugleden položaj le s težavo zakrijevajočim v tem, da je v mladost utrdirila v prebivališču nebrdano življenje v kolonijah.